

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนายุทธศาสตร์เพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีดำเนินการ
วิจัย แบ่งออกเป็น 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การจัดทำร่างยุทธศาสตร์เพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์

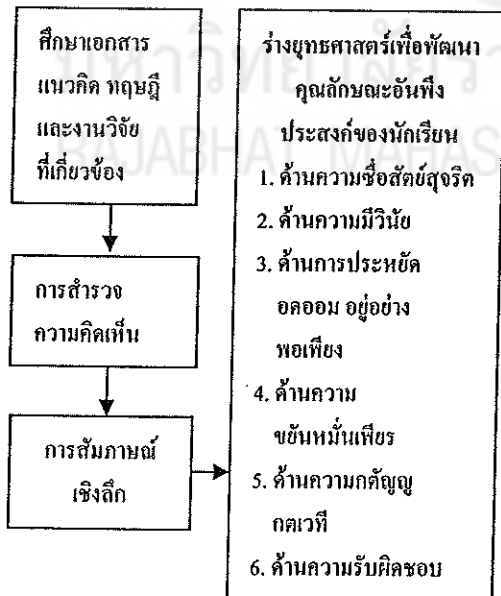
ระยะที่ 2 การพัฒนายุทธศาสตร์เพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ขั้นตอนการวิจัย

สรุปขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

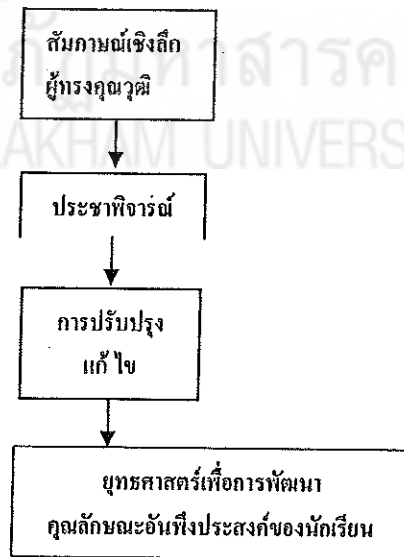
ระยะที่ 1

การจัดทำร่างยุทธศาสตร์

ระยะที่ 2

การพัฒนายุทธศาสตร์

แผนภาพที่ 8 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดระยะดำเนินการวิจัย โดยแบ่งออกเป็น 2 ระยะ มีรายละเอียดดังนี้
 ระยะที่ 1 การจัดทำร่างยุทธศาสตร์เพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ในการศึกษาเพื่อจัดทำร่างยุทธศาสตร์เพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 เพื่อให้มีแหล่งข้อมูลที่หลากหลายตามหลักการสามเส้า (Triangulation Approach) ซึ่งเน้นลักษณะข้อมูลหลายแหล่ง (Multiple Data Sources) โดยดำเนินการวิจัย 3 วิธีการในลักษณะดำเนินการเป็นคู่ขนาน (Parallel Method) ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ได้แก่ 1) การวิเคราะห์เอกสาร (Documentary Analysis) 2) การสำรวจความคิดเห็น (Opinion Survey) และ 3) การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-dept Interview) มีรายละเอียด ดังนี้

1. คำถามการวิจัย

ร่างยุทธศาสตร์เพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 มีลักษณะเป็นอย่างไร

2. วัตถุประสงค์

เพื่อจัดทำร่างยุทธศาสตร์เพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1

3. เป้าหมาย

ร่างยุทธศาสตร์เพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1

4. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

4.1 การสำรวจความคิดเห็น

4.1.1 ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 จำนวน 202 คน

4.1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ Krejcie & Morgan (บุญชม ศรีสะอาด. 2553 : 43) ดำเนินการเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) ในแต่ละอำเภอด้วยวิธีการจับสลาก โดยทำการเขียนชื่อของโรงเรียนลงในแผ่นกระดาษ ใช้ 1 แผ่นต่อ 1 โรงเรียน ใส่งบไปในกลุ่มเขาให้ลบกัันแล้วหยิบมาทีละแผ่น จนกว่าจะครบตามจำนวนที่ต้องการ ในแต่ละครั้ง

ที่หยิบมาได้้นำแผ่นฉลากมากรอกชื่อโรงเรียน เพื่อเป็นรายชื่อกลุ่มตัวอย่างไว้ แล้วนำแผ่นฉลากนั้นใส่กล่องคืน เพื่อที่จะให้โอกาสถูกเลือกทุกโรงเรียนเท่ากัน กรณีที่หยิบได้ชื่อโรงเรียนเดิมก็จะนำไปในกล่องแล้วเลือกใหม่ บุญชม ศรีสะอาด (2553 : 46) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 174 คน ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

อำเภอ	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
เมืองมหาสารคาม	64	55
กันทรวิชัย	51	44
บรบือ	66	56
แกดำ	21	19
รวม	202	174

4.2 การสัมภาษณ์เชิงลึก

กลุ่มเป้าหมายที่ทำการศึกษา เป็นผู้บริหารสถานศึกษา และครูที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน ตามขนาดโรงเรียนเล็ก กลาง และใหญ่ ขนาดละ 3 โรงเรียน จำนวน 9 โรงเรียน โรงเรียนละ 2 คน รวม 18 คน โดยใช้วิธีการคัดเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Selection) ซึ่งผู้วิจัยคัดเลือกจากโรงเรียนที่มีผลงานเป็นโรงเรียนต้นแบบ หรือ โรงเรียนที่มีผลงานดีเด่น หรือเป็นตัวอย่างด้านโรงเรียนคุณธรรมจริยธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 ตามประกาศของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ข้อมูลโรงเรียนการสัมภาษณ์เชิงลึก

โรงเรียน	ขนาดโรงเรียน	คุณสมบัติ	หลักฐานอ้างอิง
1. โรงเรียนวันครู 2502 อ.เมือง	เล็ก	โรงเรียนต้นแบบคุณธรรม ดีเด่น ปี 2552	เกียรติบัตร สพฐ.
2. โรงเรียนบ้านอิตื้อ คอนหาวยขมิ้น อ.กันทรวิชัย	เล็ก	โรงเรียนคุณธรรมชั้นนำ ดีเด่น ปี 2551	เกียรติบัตร สพฐ.
3. โรงเรียน บ้านนาสีนวน อ.กันทรวิชัย	เล็ก	โรงเรียนต้นแบบคุณธรรม ดีเด่น ปี 2553	เกียรติบัตร สพฐ.
4. โรงเรียนบ้านภูคิน อ.เมือง	กลาง	โรงเรียนคุณธรรม จริยธรรมดีเด่น ปี 2553	เกียรติบัตร สพฐ.
5. โรงเรียนบ้านโสกแดง อ.แกดำ	กลาง	โรงเรียนต้นแบบคุณธรรม ดีเด่น ปี 2553	เกียรติบัตร สพฐ.
6. โรงเรียนอนุบาล กันทรวิชัย อ.กันทรวิชัย	กลาง	โรงเรียนต้นแบบคุณธรรม ดีเด่น ปี 2553	เกียรติบัตร สพฐ.
7. โรงเรียนบ้านบรปือ อ.บรปือ	ใหญ่	โรงเรียนคุณธรรม จริยธรรมดีเด่น ปี 2553	เกียรติบัตร สพฐ.
8. โรงเรียนหลักเมือง มหาสารคาม อ.เมือง	ใหญ่	โรงเรียนต้นแบบคุณธรรม ดีเด่น ปี 2554	เกียรติบัตร สพฐ.
9. โรงเรียนอนุบาล มหาสารคาม อ.เมือง	ใหญ่	โรงเรียนคุณธรรม จริยธรรมดีเด่น ปี 2554	เกียรติบัตร สพฐ.

หมายเหตุ ข้อมูล ณ วันที่ 10 ตุลาคม 2554

5. ตัวแปรที่ทำการศึกษา

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน ประกอบด้วย ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความมีวินัย ด้านความประหยัด อดออมอยู่อย่างพอเพียง ด้านความขยันหมั่นเพียร ด้านความกตัญญู กตเวที และด้านความรับผิดชอบ

6. เครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์กึ่งมีโครงสร้าง

7. ระยะเวลา

เดือนเมษายน 2555 ถึง เดือนมิถุนายน 2555

8. สถานที่

โรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

9. วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาเพื่อจัดทำร่างยุทธศาสตร์เพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

9.1 การวิเคราะห์เอกสาร ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี หลักการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (Documentary Study) เกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน โดยศึกษา และรวบรวมข้อมูลจากหนังสือ ตำรา เอกสารงานวิชาการ วารสาร หนังสือพิมพ์ อินเทอร์เน็ต และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งภายในประเทศ และต่างประเทศ เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์ และสังเคราะห์ เนื้อหาโดยยึดหลักความสอดคล้องของข้อมูลจากการศึกษา เพื่อนำมาจัดทำร่างยุทธศาสตร์เพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 ได้องค์ประกอบ 6 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านความซื่อสัตย์สุจริต 2) ด้านความมีวินัย 3) ด้านความประหยัด อดออมอยู่อย่างพอเพียง 4) ด้านความขยันหมั่นเพียร 5) ด้านความกตัญญู กตเวที และ 6) ด้านความรับผิดชอบ

9.2 การสำรวจความคิดเห็น การสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 โดยผู้วิจัยได้กำหนดกรอบ 6 ด้าน จากการวิเคราะห์เอกสารข้างต้น เป็นกรอบในการสร้างแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating

Scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด (5) มาก (4) ปานกลาง (3) น้อย (2) และ น้อยที่สุด (1) (บุญชม ศรีสะอาด. 2553 : 82) มีรายละเอียดขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

9.2.1 โครงสร้างของแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับยุทธศาสตร์เพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน คำถามปลายเปิด แสดงความคิดเห็น และข้อเสนอแนะเพิ่มเติมตามกรอบ 6 ด้าน ดังกล่าว

9.2.2 การพัฒนาคุณภาพของแบบสอบถาม ผู้วิจัยหาคุณภาพของแบบสอบถาม โดยการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา และความเที่ยง ดังนี้

1) การตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยใช้เทคนิคการวัดดัชนีความสอดคล้อง (Index of Congruency : IOC) ของคุณพิณีผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 คน (รายชื่อในภาคผนวก ก) เพื่อพิจารณาขอบเขตด้านเนื้อหา และองค์ประกอบที่ใช้ในการสร้างแบบสอบถามนั้น มีความครอบคลุม เหมาะสม และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยในครั้งนี้ ในการพิจารณาความสอดคล้องของเนื้อหา โดยค่าดัชนีความสอดคล้องจะต้องมีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 0.50 ขึ้นไป จึงจะถือว่าสอดคล้องกัน ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ (2543 : 78-80) ซึ่งแสดงว่า มีความเหมาะสม ถ้ามีคะแนนเฉลี่ยน้อยกว่า 0.50 แสดงว่า มีความเหมาะสมน้อย สมนึก กัททิษณี (2549 : 166-167) โดยกำหนดให้คะแนนผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญเป็น +1, 0 และ -1 ตามความหมายดังนี้

- +1 เมื่อแน่ใจว่า รายการประเมินสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย
 - 0 เมื่อไม่แน่ใจว่า รายการประเมินสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย
 - 1 เมื่อแน่ใจว่า รายการประเมินไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย
- การหาค่าความตรง (Validity) ของแบบสอบถาม ใช้สูตรดังนี้

ค่าความสอดคล้อง (IOC) สมนึก กัททิษณี (2549 : 220)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์การวิจัย
 $\sum R$ แทน ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
 N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

ผลการหาค่า IOC ของแบบสอบถามโดยผู้เชี่ยวชาญ พบว่า มีค่า IOC ระหว่าง 0.71 – 1.00 แต่เพื่อให้ค่าดัชนีความสอดคล้องมีความน่าเชื่อถือมากขึ้น ผู้วิจัยจึงขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และปรับปรุงภาษาด้วยคำตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

2) การตรวจสอบความเที่ยง (Reliability) เมื่อผู้วิจัยได้แบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญแล้ว ได้จัดทำเป็นเครื่องมือ และนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้บริหารสถานศึกษา ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) (บุญชม ศรีสะอาด. 2553 : 117) พบว่า มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.94

3) ปรับปรุงเครื่องมือตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ จัดพิมพ์เป็นฉบับสมบูรณ์ เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

4) การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เพื่อขอเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการนำส่งแบบสอบถามไปให้ผู้บริหารสถานศึกษา ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 174 คน ด้วยตนเอง พร้อมทั้งกำหนดวัน เวลา ในการขอรับแบบสอบถามคืน ผลการเก็บรวบรวมแบบสอบถามได้รับคืน จำนวน 169 คน คิดเป็นร้อยละ 97.13

5) การวิเคราะห์ข้อมูล และการแปลความหมาย

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณจากแบบสอบถาม ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ เพื่อหาร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจากคำถามปลายเปิด ผู้วิจัยใช้วิธีการสังเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ตามวิธีการของ สุกงศ์ จันทวานิช (2553 : 144)

การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ใช้เกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย โดยเทียบกับเกณฑ์ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2553 : 121)

- 4.51 – 5.00 หมายความว่า แนวทางในการพัฒนามีความเหมาะสมมากที่สุด
- 3.51 – 4.50 หมายความว่า แนวทางในการพัฒนามีความเหมาะสมระดับมาก
- 2.51 – 3.50 หมายความว่า แนวทางในการพัฒนามีความเหมาะสมระดับปานกลาง
- 1.51 – 2.50 หมายความว่า แนวทางในการพัฒนามีความเหมาะสมระดับน้อย
- 1.00 – 1.50 หมายความว่า แนวทางในการพัฒนามีความเหมาะสมระดับน้อยที่สุด

9.3 การสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน

กลุ่มเป้าหมาย เป็นผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน ตามขนาดโรงเรียนเล็ก กลาง ใหญ่ ขนาดละ 3 โรงเรียน จำนวน 9 โรงเรียน โรงเรียนละ 2 คน รวม 18 คน โดยใช้วิธีการคัดเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง จากโรงเรียนที่มีผลงานเป็นโรงเรียนต้นแบบ หรือโรงเรียนที่มีผลงานดีเด่น หรือเป็นตัวอย่างด้านโรงเรียนคุณธรรมจริยธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 ตามประกาศของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ดังรายละเอียดในตารางที่ 3 โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาวิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศในการพัฒนานักเรียนให้เป็นผู้ที่มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ดี และให้ข้อเสนอแนะยุทธศาสตร์เพิ่มเติม เพื่อให้ได้ร่างยุทธศาสตร์ที่มีความเหมาะสม และเป็นไปได้มากยิ่งขึ้น เพื่อเป็นยุทธศาสตร์ในการดำเนินงานพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน มีวิธีดำเนินการ ดังนี้

9.3.1 การสร้างเครื่องมือการวิจัยซึ่งเป็นแบบสัมภาษณ์กึ่งมีโครงสร้าง (Semi-Structured Interview) มีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

- 1) ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี จากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสัมภาษณ์
- 2) ศึกษาหลักเกณฑ์ และวิธีการสร้างเครื่องมือ ตามแนวคิดของ บุญชม ศรีสะอาด (2553 : 90-93) ; สมนึก ภักดิ์ทิษธานี (2549 : 34-36) และ ประวิต เอรารวรรณ (2545 : 62-64)
- 3) กำหนดกรอบการสัมภาษณ์ให้สัมพันธ์กับกรอบการศึกษาที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเกี่ยวกับเป้าหมาย ยุทธศาสตร์เพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน
- 4) สร้างแบบสัมภาษณ์ฉบับร่าง นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณา และตรวจสอบความเหมาะสมของแบบสัมภาษณ์ และนำมาปรับปรุงแก้ไข
- 5) นำแบบสัมภาษณ์ที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขแล้วไปตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 คน (รายชื่อในภาคผนวก ก) เป็นการพิจารณาตรวจสอบขอบเขตเนื้อหา และองค์ประกอบที่ใช้ในการสร้างแบบสัมภาษณ์นั้น มีความครอบคลุมเหมาะสม และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยในครั้งนี้ และปรับปรุงภาษาถ้อยคำตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญให้เหมาะสม และสื่อความหมายตรงกับสิ่งที่ต้องการ

ศึกษามากขึ้น ผลการหาค่า IOC ของแบบสัมภาษณ์เชิงลึกโดยผู้เชี่ยวชาญ พบว่า มีค่า IOC ระหว่าง 0.71 – 1.00 ทุกข้อ แต่เพื่อให้ค่าดัชนีความสอดคล้องมีความน่าเชื่อถือมากขึ้น ผู้วิจัยจึงขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และปรับปรุงภาษาล้อยคำตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

6) ปรับปรุงแก้ไข และจัดพิมพ์แบบสัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์

เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

9.3.2 การสัมภาษณ์ ในการดำเนินการสัมภาษณ์เชิงลึกในครั้งนี้ ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เพื่อขอเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมาย และ ผู้วิจัยได้เดินทางไปสัมภาษณ์ด้วยตนเอง โดยมีการเตรียมความพร้อมในการสัมภาษณ์ นัดหมายวัน เวลา สถานที่ จากนั้นผู้วิจัยได้เดินทางไปสัมภาษณ์ให้ตรงเวลา และลงมือสัมภาษณ์ตามขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนแนะนำตนเอง ขั้นตอนสัมภาษณ์ และขั้นตอนการจัดการข้อมูล พร้อมทั้งบันทึกเทประหว่างการสัมภาษณ์ เพื่อประมวลสาระความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุง และพัฒนายุทธศาสตร์เพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 และวิเคราะห์ข้อมูลจากข้อเสนอแนะ และความคิดเห็น เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการปรับปรุง และพัฒนาให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

9.3.3 การจัดกระทำ และวิเคราะห์ข้อมูล

เนื่องจากข้อมูลที่ได้เป็นข้อมูลเชิงคุณภาพ หลังจากเก็บรวบรวมข้อมูลได้ครบทุกขั้นตอนแล้ว ผู้วิจัยได้ดำเนินการตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (Triangulation) ตามวิธีการของ สุกวงค์ จันทวานิช (2553 : 129) โดยการวิเคราะห์ข้อมูล และวิเคราะห์เนื้อหา แล้วสรุปเป็นความเรียง

9.4 สรุปผลการวิจัย และเขียนรายงานการวิจัยที่ได้จากการวิจัยเอกสาร การสำรวจความคิดเห็น และการสัมภาษณ์เชิงลึก เพื่อนำมาใช้ในการร่างแนวทางยุทธศาสตร์ การพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน ซึ่งจะจัดทำในระยะที่ 2 ต่อไป

10. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

ร่างแนวทางยุทธศาสตร์เพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1

ระยะที่ 2 การพัฒนายุทธศาสตร์เพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์

การดำเนินการวิจัยในระยะที่ 2 เพื่อพัฒนายุทธศาสตร์เพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 มีวิธีดำเนินการ ได้แก่ 1) การสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ทรงคุณวุฒิ และ 2) การประชาพิจารณ์ ผู้มีส่วนได้เสีย มีรายละเอียดการดำเนินการ ดังนี้

1. คำถามการวิจัย

ยุทธศาสตร์เพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 ที่เหมาะสมควรเป็นอย่างไร

2. วัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนายุทธศาสตร์เพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1

3. เป้าหมาย

ยุทธศาสตร์เพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 ที่มีความเหมาะสม

4. กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

4.1 การสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ทรงคุณวุฒิ เป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับ การพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนในจังหวัดมหาสารคาม ประกอบด้วย

4.1.1 ผู้ว่าราชการจังหวัดมหาสารคาม

4.1.2 เจ้าคณะจังหวัดมหาสารคาม

4.1.3 อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

4.1.4 วัฒนธรรมจังหวัดมหาสารคาม

4.1.5 ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

มหาสารคาม เขต 1

4.2 การประชาพิจารณ์ผู้มีส่วนได้เสีย กลุ่มเป้าหมาย ประกอบด้วย

4.2.1 เจ้าคณะจังหวัดมหาสารคาม จำนวน 1 รูป

4.2.2 ผู้บริหารด้านการบริหารการศึกษา จำนวน 7 คน

4.2.3ศึกษานิเทศก์ จำนวน 6 คน

4.2.4 ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 15 คน

4.2.5 ครู จำนวน 15 คน

4.2.6 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 7 คน

4.2.7 ผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 15 คน

4.2.7 นักเรียน จำนวน 10 คน รวมทั้งหมด จำนวน 76 คน

5. ตัวแปรที่ทำการศึกษา

ยุทธศาสตร์เพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนด้านความซื่อสัตย์ สุจริต ด้านความมีวินัย ด้านความประหยัด อคออมอยู่อย่างพอเพียง ด้านความขยันหมั่นเพียร ด้านความกตัญญู กตเวที และด้านความรับผิดชอบ

6. เครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์กึ่งมีโครงสร้าง และแบบบันทึกการประชุมกลุ่ม

7. ระยะเวลาการวิจัย

เดือนกรกฎาคม 2555 ถึง เดือนพฤศจิกายน 2555

8. วิธีดำเนินการวิจัย

8.1 การสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ทรงคุณวุฒิ เป็นการดำเนินการเพื่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิ วิชาการ วิจารณ์ และให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากผลการวิจัยที่ได้ดำเนินการในระยะที่ 1 เพื่อให้ได้ข้อเสนอแนะยุทธศาสตร์เพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนที่มีความเป็นไปได้มากยิ่งขึ้น มีวิธีการดำเนินการ ดังนี้

8.1.1 การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ แบบสัมภาษณ์กึ่งมีโครงสร้าง (Semi - Structured Interview) มีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

1) ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี จากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ

การสัมภาษณ์

2) ศึกษาหลักเกณฑ์ และวิธีการสร้างเครื่องมือ ตามแนวคิด

ของ บุญชม ศรีสะอาด (2553 : 90-93) ; สมนึก ภัททิยธานี (2549 : 34-36) และ ประวิต เอราวรรณ์ (2545 : 62-64)

3) กำหนดกรอบการสัมภาษณ์ให้สัมพันธ์กับกรอบการศึกษาที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเกี่ยวกับเป้าหมาย ยุทธศาสตร์เพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน

4) สร้างแบบสัมภาษณ์ฉบับร่าง นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณา และตรวจสอบความเหมาะสมของแบบสัมภาษณ์ และนำมาปรับปรุงแก้ไข

5) นำแบบสัมภาษณ์ที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขแล้วไปตรวจสอบ โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 คน (รายชื่อในภาคผนวก ก) เป็นการพิจารณาตรวจสอบขอบเขต เนื้อหา และองค์ประกอบที่ใช้ในการสร้างแบบสัมภาษณ์นั้น มีความครอบคลุมเหมาะสม และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยในครั้งนี้ และปรับปรุงภาษาด้อยค่าตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญให้เหมาะสม และสื่อความหมายตรงกับสิ่งที่ต้องการศึกษามากขึ้น ผลการหาค่า IOC ของแบบสัมภาษณ์เชิงลึกโดยผู้เชี่ยวชาญ พบว่า มีค่า IOC ระหว่าง 0.71 – 1.00 ทุกข้อ แต่เพื่อให้ค่าดัชนีความสอดคล้องมีความน่าเชื่อถือมากขึ้น ผู้วิจัยจึงขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และปรับปรุงภาษาด้อยค่าตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

6) ปรับปรุงแก้ไข และจัดพิมพ์แบบสัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

8.1.2 การสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้วิจัยประสานขอความร่วมมือการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยขอหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เพื่อไปติดต่อกับผู้ทรงคุณวุฒิ

8.1.3 การนัดหมายทำการสัมภาษณ์ โดยมีผลสรุปการวิจัยจากระยะที่ 1 และนำร่างยุทธศาสตร์ที่จัดทำขึ้นจากระยะที่ 1 ส่งให้ผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานประกอบการพิจารณาเป็นการล่วงหน้าประมาณ 1 สัปดาห์ และในช่วงเวลาการสัมภาษณ์ได้ขออนุญาตบันทึกเสียง ประกอบการจดบันทึกการสัมภาษณ์ แล้วทำการถอดเทปบันทึกเสียง และจัดพิมพ์ข้อมูล แล้วส่งให้ผู้ทรงคุณวุฒิเหล่านั้นตรวจทาน ยืนยันความถูกต้องของข้อมูล

8.1.4 การสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ตามแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างที่สร้างขึ้น โดยมีขั้นตอน ดังนี้

- 1) ขั้นตอนการสัมภาษณ์
 - 1.1) ผู้วิจัยได้ขออนุญาตผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อการสัมภาษณ์ โดยมีหนังสือราชการแนะนำจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
 - 1.2) ผู้วิจัยดำเนินการประสานงานเพิ่มเติมทางโทรศัพท์ เพื่อให้ผู้ให้สัมภาษณ์แต่ละท่านเป็นผู้กำหนดวัน เวลา และสถานที่ในการให้สัมภาษณ์ที่แน่นอน
 - 1.3) ผู้วิจัยเตรียมแบบสัมภาษณ์ และอุปกรณ์ในการบันทึกเสียงระหว่างการสัมภาษณ์

2) ขั้นดำเนินการสัมภาษณ์

- 2.1) ผู้วิจัยแนะนำตนเอง
- 2.2) ผู้วิจัยชี้แจงวัตถุประสงค์ในการดำเนินการวิจัย
- 2.3) ผู้วิจัยขออนุญาตผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นผู้ถูกสัมภาษณ์

ในการบันทึกเสียงขณะสัมภาษณ์

- 2.4) ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์ เพื่อให้ได้ข้อมูลครบถ้วนตาม

แบบสัมภาษณ์

3) ขั้นหลังการสัมภาษณ์

- 3.1) ตรวจสอบข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ว่าครบถ้วนตาม

แบบสัมภาษณ์หรือไม่

- 3.2) ในกรณีที่ข้อมูลไม่ครบถ้วน ผู้วิจัยจะขอสัมภาษณ์อีกครั้ง
- 3.3) บันทึกข้อมูลเป็นลายลักษณ์อักษร
- 3.4) วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์

8.1.5 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์เชิงลึก

1) ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา สำหรับข้อมูลที่ได้จากการถอดเทปบันทึกดำเนินการตามกระบวนการวิเคราะห์เนื้อหาโดยยึดหลักเกณฑ์ความสอดคล้องของข้อมูลเป็นสำคัญ

2) ใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลแบบสร้างข้อสรุปโดยการวิเคราะห์แบบอุปนัย (Analytic Induction) ซึ่งเป็นการตีความสร้างข้อสรุปจากข้อมูลต่างๆ ที่รวบรวมมาได้ โดยแยกประเด็นตามองค์ประกอบที่กำหนดไว้ในตัวแบบเป็นการเรียบเรียงข้อมูลเชิงคุณภาพ

8.2 แบบบันทึกการประชุม

8.2.1 การสร้าง และหาคุณภาพของเครื่องมือแบบบันทึกการประชุม
มีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

1) ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสร้าง และหาคุณภาพของเครื่องมือของ บุญชม ศรีสะอาด (2553 : 84-89) ; ประวิศ เอรารรรถ (2545 : 125-127) และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2) กำหนดขอบข่ายสร้างแบบบันทึกการประชุมฉบับร่าง นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณา เพื่อตรวจสอบ แก้ไขความเหมาะสมของแบบบันทึกการประชุม และนำมาปรับปรุงแก้ไข

3) นำแบบบันทึกการประชุม ที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขแล้วไปตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 คน (รายชื่อในภาคผนวก ก) เป็นการพิจารณาขอบเขตเนื้อหา และองค์ประกอบที่ใช้ในการสร้างแบบบันทึกการประชุมนั้น มีความครอบคลุมเหมาะสม และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยในครั้งนี้ และปรับปรุงภาษาถ้อยคำตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญแล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้ง ผลการหาค่า IOC ของแบบบันทึกการประชุม พบว่ามีค่า IOC ระหว่าง 0.71 – 1.00 ทุกข้อ เพื่อให้คำดัชนีความสอดคล้องมีความน่าเชื่อถือมากขึ้น ผู้วิจัยจึงขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และปรับปรุงภาษาถ้อยคำตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

4) จัดพิมพ์แบบบันทึกการประชุมฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

8.3 การประชาพิจารณ์ผู้มีส่วนได้เสีย เป็นการนำ “ยุทธศาสตร์เพื่อพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน” จากขั้นตอนระยะที่ 1 ดำเนินการประชาพิจารณ์ดังนี้

8.3.1 การดำเนินการจัดทำประชาพิจารณ์ เรื่อง การพัฒนายุทธศาสตร์เพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 ในวันอังคารที่ 9 ตุลาคม 2555 เวลา 13.00 น. ถึง 16.30 น. ณ ห้องประชุมจำปาศรี โรงเรียนอนุบาลมหาสารคาม โดยมีผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 เป็นประธานในพิธีเปิดและร่วมการประชุมพิจารณ์ มีผู้เข้าร่วมประชาพิจารณ์ จำนวน 76 คน ประกอบด้วย เจ้าคณะจังหวัดมหาสารคาม จำนวน 1 รูป ผู้บริหารด้านการบริหารการศึกษา จำนวน 7 คน ศึกษานิเทศก์ จำนวน 6 คน ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 15 คน ครู จำนวน 15 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 7 คน ผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 15 คน และนักเรียน จำนวน 10 คน รวมจำนวน 76 คน

8.3.2 ขั้นตอนการดำเนินการจัดทำประชาพิจารณ์

- 1) ก่อนวันการจัดทำประชาพิจารณ์ 15 วัน ผู้วิจัยได้ทำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เชิญผู้มีส่วนได้เสีย เข้าร่วมประชาพิจารณ์
- 2) ขั้นตอนการดำเนินการจัดทำประชาพิจารณ์ ผู้วิจัยได้จัดให้ผู้เข้าร่วมประชาพิจารณ์ลงทะเบียน และแจกเอกสารการประชุมประชาพิจารณ์เกี่ยวกับการพัฒนายุทธศาสตร์เพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 เพื่อแสดงความคิดเห็นว่า เห็นด้วย ไม่เห็นด้วย หรือมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมอื่น ๆ จาก 6 ประเด็น ของการพัฒนายุทธศาสตร์เพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1

8.3.3 สรุป ข้อเสนอแนะจากประชาพิจารณ์ มาปรับปรุงแก้ไข เพื่อจัดทำยุทธศาสตร์เพื่อพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน

8.3.4 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจากการประชาพิจารณ์ผู้มีส่วนได้เสีย มีวิธีดำเนินการวิเคราะห์ ดังนี้

1) ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา สำหรับข้อมูลที่ได้จากการถอดเทปบันทึก ดำเนินการตามกระบวนการวิเคราะห์เนื้อหาโดยยึดหลักเกณฑ์ความสอดคล้องของข้อมูลเป็นสำคัญ

2) ใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลแบบสร้างข้อสรุปโดยการวิเคราะห์แบบอุปนัย (Analytic Induction) ซึ่งเป็นการตีความสร้างข้อสรุปจากข้อมูลต่างๆ ที่รวบรวมมาได้ โดยแยกประเด็นตามองค์ประกอบที่กำหนดไว้ในตัวแบบเป็นการเรียบเรียงข้อมูลเชิงคุณภาพ

8.4 ทำการแปลผล สรุป และเขียนรายงานการวิจัยในระยะที่ 2

9. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

ยุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ 4 สรุปขั้นตอนการวิจัยเรื่อง การพัฒนายุทธศาสตร์เพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1

ขั้นตอนการวิจัย	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการวิจัย	เครื่องมือ/ การวิเคราะห์	ผลที่คาดว่าจะได้รับ
<p>ระยะที่ 1</p> <p>คำถาม ร่างยุทธศาสตร์เพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 มีลักษณะเป็นอย่างไร</p> <p>กิจกรรม</p> <p>1. การวิจัยเอกสาร</p> <p>2. สืบหาความคิดเห็น</p> <p>3. การสัมภาษณ์เชิงลึก</p>	<p>เพื่อจัดทำร่างยุทธศาสตร์เพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1</p>	<p>1. ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง</p> <p>2. การสำรวจความคิดเห็น</p> <p>3. การสัมภาษณ์เชิงลึก</p> <p>4. วิเคราะห์ข้อมูล</p> <p>5. สรุปและเขียนรายงานการวิจัยในระยะเวลาที่ 1</p>	<p>เครื่องมือ</p> <p>1. แบบสอบถาม</p> <p>2. แบบสัมภาษณ์</p> <p>3. เทปบันทึกเสียง</p> <p>4. กล้องถ่ายภาพ</p> <p>สถิติที่ใช้</p> <p>1. ค่าเฉลี่ย (\bar{X})</p> <p>2. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.)</p>	<p>ร่างแนวทางยุทธศาสตร์เพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1</p>
<p>ระยะที่ 2</p> <p>คำถาม ยุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน สหป.มค 1 ควรเป็นอย่างไร</p> <p>กิจกรรม</p> <p>1. การสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ทรงคุณวุฒิ</p> <p>2. การประชาพิจารณ์ผู้มีส่วนได้เสีย</p>	<p>เพื่อพัฒนายุทธศาสตร์คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1</p>	<p>1. การสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ทรงคุณวุฒิ</p> <p>2. การประชาพิจารณ์ผู้มีส่วนได้เสีย</p> <p>3. วิเคราะห์ข้อมูล</p> <p>4. สรุปและเขียนรายงานการวิจัยในระยะเวลาที่ 2</p>	<p>เครื่องมือ</p> <p>1. แบบสัมภาษณ์</p> <p>2. แบบบันทึกการประชุมกลุ่ม</p> <p>3. เทปบันทึกเสียง</p>	<p>ยุทธศาสตร์เพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1</p>